

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
кафедра цивільно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D8 ПРАВО
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Правові засади юридичної клініки»
для здобувачів вищої освіти соціально-гуманітарного факультету / Укладач
О.І.Настіна. Біла Церква: БНАУ, 2025. 18 с.

Розробник: О.І. Настіна, канд. юрид. наук, доцент

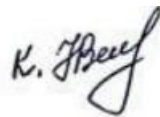
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових
дисциплін
(Протокол № 1 від 15 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри цивільно-
правових дисциплін, доцент

Анна ПАХОМОВА

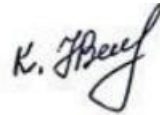
Гарант ОП, доцент

Інна КОВАЛЬЧУК

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету
(Протокол № 1 від 26.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент

Інна КОВАЛЬЧУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D8 «ПРАВО»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	10
7.3. Самостійна робота	12
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	14
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	15
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	16
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За планом 2025-2026 навчального року на вивчення дисципліни «Правові засади юридичної клініки» для денної та заочної форми навчання передбачено 90 академічних годин (3 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 16 практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 42 години, з яких на підготовку і захист індивідуального науково-дослідницького завдання виділено 4 год.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО	Основна	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: D8 ПРАВО	2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт за вибором здобувача вищої освіти		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Лекції</i>	
		16 год.	8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача б.	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		32 год.	8 год.
		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		42 год.	74 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи земельно-правових поглядів і знань, навичок застосування практичного права, навичок юридичного консультування, підвищення рівня правової свідомості та правової культури.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Юридична деонтологія та професійна етика юриста», «Судові та правоохоронні органи» тощо.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D8 «ПРАВО»

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. РПН
4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ»

Змістовий модуль 1. Загальні засади організації діяльності юридичної клініки.

Тема 1. Правове регулювання діяльності юридичної клініки.

Тема 2. Професійна етика і корпоративна культура в діяльності юридичної клініки.

Тема 3. Організаційна та управлінська модель юридичної клініки.

Тема 4. Діловодство та документування в юридичній клініці

Змістовий модуль 2. Юридичне консультування як напрям діяльності юридичних клінік.

Тема 5 Юридичне консультування та алгоритм роботи по справі.

Тема 6. Отримання інформації та вироблення позиції по справі

Тема 7. Методика вирішення галузевих правових питань.

Тема 8. Представництво інтересів клієнта у різних інституціях.

Змістовий модуль 3. Правопросвітня робота та діяльність психологічної служби юридичної клініки

Тема 9. Практичне право.

Тема 10. Інтерактивні методики в правопросвітній роботі юридичної клініки.

Тема 11. Мистецтво публічних дебатів.

Тема 12. Реалізація права на захист.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розподіл годин за темами

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СР С		л	п	лб	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1. Загальні засади організації діяльності юридичної клініки</i>												
Тема 1	4	-	-			4						6
Тема 2	6	-	2			4		2				6
Тема 3	8	2	2			4	2					6
Тема 4	10	2	4			4						6
Разом за модуль 1	28	4	8			16	40	2	2			24
<i>Змістовий модуль 2. Юридичне консультування як напрям діяльності юридичних клінік</i>												
Тема 5	6	-	2			4						4
Тема 6	8	2	2			4		2				6
Тема 7	10	2	4			4	2					6
Тема 8	10	2	4			4						10
Разом за модуль 2	34	6	12			16	60	2	2			26
<i>Змістовий модуль 3. Правопросвітня робота та діяльність психологічної служби юридичної клініки</i>												
Тема 9	3	-	2			1		2				6
Тема 10	5	2	2			1		2				6
Тема 11	10	2	4			4	2					6
Тема 12	10	2	4			4	2					6
Разом за модуль 3	28	6	12			10	50	4	4			24
Всього годин	90	16	32	-	-	42	120	8	8			74

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, ср – самостійна робота студентів, в т.ч. індивідуальні завдання.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальні засади організації діяльності юридичної клініки	
<p><i>Тема 1. Правове регулювання діяльності юридичної клініки</i> Юридична клініка (як організація, як форма практичного навчання, як навчальний курс). Організаційні типи юридичних клінік. Мета та принципи діяльності юридичних клінік. Місце юридичної клініки в системі навчання. Законодавство у сфері надання правової допомоги. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність юридичних клінік в Україні.</p>	-
<p><i>Тема 2. Професійна етика і корпоративна культура в діяльності юридичної клініки.</i> Професійна етика, її особливості та значення. Характеристика основних етичних принципів діяльності юридичної клініки. Сутність та поняття корпоративної культури. Етичний кодекс юридичної клініки.</p>	-
<p><i>Тема 3. Організаційна та управлінська модель юридичної клініки.</i> Поняття установчих документів у юридичній клініці. Внутрішні (локальні) акти юридичної клініки і їх систематизація. Правила (режим) роботи в клініці. Чергування та обов'язки чергового у юридичній клініці.</p>	2
<p><i>Тема 4. Діловодство та документування в юридичній клініці</i> Документування в діяльності організації. Основні принципи діловодства. Документальне забезпечення юридичного консультування. Менеджмент персоналу юридичної клініки. Управління якістю в роботі юридичної клініки.</p>	2
Разом за змістовий модуль 1	4
Змістовий модуль 2. Юридичне консультування як напрям діяльності юридичних клінік	
<p><i>Тема 5. Юридичне консультування та алгоритм роботи по справі</i> Етапи консультування. Види консультування та його класифікація. Усне консультування. Письмове консультування. Професійні навички, що підвищують ефективність консультування. Психологічні та етичні аспекти консультування. Алгоритм роботи зі справою клієнта</p>	-
<p><i>Тема 6. Отримання інформації та вироблення позиції по справі</i> Прийом громадян та консультації. Первинне консультування.</p>	2

Повторне консультування. Поточне консультування. Методи збору інформації по справі. Методи оцінки обставин справи та нормативно-правової бази. Методи формування правової позиції у справі. Вироблення правової позиції. Підготовка висновку-консультації.	
<i>Тема 7. Методика вирішення галузевих правових питань</i> Вирішення сімейних, трудових, спадкових та інших спорів. Основи консультування іноземців та осіб без громадянства. Надання правової допомоги громадянам України через систему органів юстиції.	2
<i>Тема 8. Представництво інтересів клієнта у різних інституціях</i> Правові основи представництва. Форми представництва. Установи та інстанції для представництва. Представництво інтересів у суді. Оформлення представництва. Повноваження та компетенція.	2
Разом за змістовий модуль 2	6
Змістовий модуль 3. Правопросвітня робота та діяльність психологічної служби юридичної клініки	
<i>Тема 9. Практичне право</i> Громадянська правозахисна освіта. Правозастосування: практичні поради. Роль судових прецедентів у правозастосуванні. Реалізація права на захист права, інтересів. Права пацієнтів та паліативна допомога.	-
<i>Тема 10. Інтерактивні методики в правопросвітній роботі юридичної клініки</i> Форми здійснення правопросвітньої діяльності. Дистанційна правопросвітня діяльність. Правопросвітні заходи юридичних клінік. Підготовка методичних матеріалів правопросвітніх занять.	2
<i>Тема 11. Мистецтво публічних дебатів.</i> Дискусійний клуб як напрям роботи юридичної клініки. Мистецтво публічних дебатів клініцистів. Правила дебатів. Дебати, дискусії, перемовини.	2
<i>Тема 12. Реалізація права на захист.</i> Судовий захист прав. Позасудові способи захисту.	2
Разом за змістовий модуль 3	6
Всього	16

7.2. Практичні заняття

Тема заняття	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальні засади організації діяльності юридичної клініки	
<p><i>Тема 1. Правове регулювання діяльності юридичної клініки</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юридична клініка (як організація, як форма практичного навчання, як навчальний курс). 2. Організаційні типи юридичних клінік. 3. Мета та принципи діяльності юридичних клінік. 4. Місце юридичної клініки в системі навчання. 5. Законодавство у сфері надання правової допомоги. 6. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність юридичних клінік в Україні. 	-
<p><i>Тема 2. Професійна етика і корпоративна культура в діяльності юридичної клініки.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професійна етика, її особливості та значення. 2. Характеристика основних етичних принципів діяльності юридичної клініки. 3. Сутність та поняття корпоративної культури. 4. Етичний кодекс юридичної клініки. 	2
<p><i>Тема 3. Організаційна та управлінська модель юридичної клініки.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття установчих документів у юридичній клініці. 2. Внутрішні (локальні) акти юридичної клініки і їх систематизація. 3. Правила (режим) роботи в клініці. 4. Чергування та обов'язки чергового у юридичній клініці. 	2
<p><i>Тема 4. Діловодство та документування в юридичній клініці</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Документування в діяльності організації. 2. Основні принципи діловодства. 3. Документальне забезпечення юридичного консультування. 4. Менеджмент персоналу юридичної клініки. 5. Управління якістю в роботі юридичної клініки. 	4
Разом за змістовий модуль 1	8
Змістовий модуль 2. Юридичне консультування як напрям діяльності юридичних клінік	
<p><i>Тема.5 Юридичне консультування та алгоритм роботи по справі</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи консультування. 2. Види консультування та його класифікація. 3. Усне консультування. 4. Письмове консультування. 5. Професійні навички, що підвищують ефективність 	2

<p>консультування.</p> <p>6. Психологічні та етичні аспекти консультування.</p> <p>7. Алгоритм роботи зі справою клієнта</p>	
<p><i>Тема 6. Отримання інформації та вироблення позиції по справі</i></p> <p>1. Прийом громадян та консультації.</p> <p>2. Первинне консультування.</p> <p>3. Повторне консультування.</p> <p>4. Поточне консультування.</p> <p>5. Методи збору інформації по справі.</p> <p>6. Методи оцінки обставин справи та нормативно-правової бази.</p> <p>7. Методи формування правової позиції у справі.</p> <p>8. Вироблення правової позиції.</p> <p>9. Підготовка висновку-консультації.</p>	2
<p><i>Тема 7. Методика вирішення галузевих правових питань</i></p> <p>1. Вирішення сімейних, трудових, спадкових та інших спорів.</p> <p>2. Основи консультування іноземців та осіб без громадянства.</p> <p>3. Надання правової допомоги громадянам України через систему органів юстиції.</p>	4
<p><i>Тема 8. Представництво інтересів клієнта у різних інституціях</i></p> <p>1. Правові основи представництва.</p> <p>2. Форми представництва.</p> <p>3. Установи та інстанції для представництва.</p> <p>4. Представництво інтересів у суді.</p> <p>5. Оформлення представництва.</p> <p>6. Повноваження та компетенція.</p>	4
Разом за змістовий модуль 2	12
<i>Змістовий модуль 3. Правопросвітня робота та діяльність психологічної служби юридичної клініки</i>	
<p><i>Тема 9. Практичне право</i></p> <p>1. Громадянська правозахисна освіта.</p> <p>2. Правозастосування: практичні поради.</p> <p>3. Роль судових прецедентів у правозастосуванні.</p> <p>4. Реалізація права на захист права, інтересів.</p> <p>5. Права пацієнтів та паліативна допомога.</p>	2
<p><i>Тема 10. Інтерактивні методика в правопросвітній роботі юридичної клініки</i></p> <p>1. Форми здійснення правопросвітньої діяльності.</p> <p>2. Дистанційна правопросвітня діяльність.</p> <p>3. Правопросвітні заходи юридичних клінік.</p> <p>4. Підготовка методичних матеріалів правопросвітніх занять.</p>	2
<p><i>Тема 11. Мистецтво публічних дебатів.</i></p> <p>1. Дискусійний клуб як напрям роботи юридичної клініки.</p> <p>2. Мистецтво публічних дебатів клініцистів.</p> <p>3. Правила дебатів.</p>	4

4. Дебати, дискусії, спітч, виступ, перемовини.	
<i>Тема 12. Реалізація права на захист.</i> 1. Судовий захист прав. 2. Позасудові способи захисту. 3. Захист прав у Європейському суді з прав людини.	4
Разом за змістовий модуль 3	12
Всього	32

7.3. Самостійна робота

Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальні засади організації діяльності юридичної клініки.	
<p><i>Теми для опрацювання:</i> Тема 1. Правове регулювання діяльності юридичної клініки. Тема 2. Професійна етика і корпоративна культура в діяльності юридичної клініки. Тема 3. Організаційна та управлінська модель юридичної клініки. Тема 4. Діловодство та документування в юридичній клініці</p> <p><i>Завдання:</i> опрацювати нормативні акти, що регулюють правову основу клінічної освіти</p> <p><i>Теоретичні завдання:</i> – Проблеми у наданні безплатної правової допомоги, напрямки вдосконалення системи безкоштовної первинної і вторинної правової допомоги.</p> <p><i>Практичні завдання:</i> розроблення примірної інструкції з діловодства у юридичній клініці</p>	16
Разом за змістовий модуль 1	16
Змістовий модуль 2. Юридичне консультування як напрям діяльності юридичних клінік	

<p><i>Теми для опрацювання:</i></p> <p>Тема 5 Юридичне консультування та алгоритм роботи по справі. Тема 6. Отримання інформації та вироблення позиції по справі Тема 7. Методика вирішення галузевих правових питань. Тема 8. Представництво інтересів клієнта у різних інституціях.</p> <p><i>Завдання: правила консультування та надання правової допомоги</i> <i>Теоретичні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Проблеми отримання публічної інформації з відкритих джерел - Правила представництва інтересів клієнта <p><i>Практичні (кейсові) завдання</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Скласти запит на доступ до публічної інформації та звернення громадян – Охарактеризуйте підготовку до вироблення правової позиції по справі клієнта 	16
Разом за змістовий модуль 2	16
<i>Змістовий модуль 3. Правопросвітня робота та діяльність психологічної служби юридичної клініки</i>	
<p><i>Теми для опрацювання:</i></p> <p>Тема 9. Практичне право. Тема 10. Інтерактивні методики в правопросвітній роботі юридичної клініки. Тема 11. Мистецтво публічних дебатів. Тема 12. Реалізація права на захист.</p> <p><i>Дослідницьке завдання:</i> Дослідити законодавчі засади реалізації прав на судовий та позасудових захист</p> <p><i>Практичне завдання:</i> Розробити інтерактивний правовий урок для школярів на будь-яку теми</p>	
Разом за змістовий модуль 3	10
Всього годин	42

Примітка:

У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

Курси рекомендовані в якості неформальної освіти:

1. Дистанційний навчальний курс за підтримки Ради Європи “*The Environment and Human Rights*”
<https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=4236>
2. Думай інакше <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mindshift-obstacles-learning/>
3. Від початківця до експерта в ШІ <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ai-expert/>
4. Україна на шляху до ЄС <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukraine-road-to-eu/>

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Індивідуальні завдання:

1. Опрацювати та проаналізувати нормативно-правові акти, що регулюють діяльність юридичних клінік в Україні.
2. Підготувати письмовий огляд проблем та перспектив удосконалення системи безоплатної правової допомоги.
3. Розробити примірну інструкцію з діловодства для юридичної клініки
4. Скласти алгоритм усного та письмового консультування клієнта.
5. Підготувати проєкт запиту на доступ до публічної інформації.
6. Скласти приклад звернення громадянина до органу влади для вирішення правового питання.
7. Підготувати правовий висновок (консультацію) на підставі описаного кейсу.
8. Дослідити законодавчі засади реалізації прав на судовий та позасудовий захист (короткий аналітичний звіт).
9. Розробити методичний сценарій інтерактивного правового уроку для школярів.
10. Підготувати есе на тему «Етичні стандарти діяльності юриста та корпоративна культура юридичної клініки».

Групові завдання

1. Розробити модель організаційної структури юридичної клініки (з ролями та обов'язками).
2. Підготувати спільний Етичний кодекс юридичної клініки.
3. Провести симуляційне заняття з консультування клієнта (рольова гра).
4. Розробити покроковий алгоритм роботи з клієнтом — від першого звернення до завершення справи.
5. Створити зразок внутрішніх правил роботи юридичної клініки.

6. Підготувати колективний правопросвітній захід (онлайн або офлайн).
7. Провести дебати на актуальну правову тему (з дотриманням формату та правил дебатів).
8. Розробити кейс для вирішення сімейного, трудового або спадкового спору (з аналізом законодавства).
9. Створити інформаційний буклет для громадян щодо безоплатної правової допомоги.
10. Підготувати та презентувати стратегію розвитку правопросвітньої діяльності клініки на один рік.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та науково-дослідних завдань — індивідуальних та в групах; ділових ігор тощо. Під час проведення практичних занять використовуються сучасні елементи та прийоми: критичного мислення, рефлексії, дискусії, мозкового штурму, навчального тренінгу, медіаосвіти тощо.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає поточне, тематичне оцінювання (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль.

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів вищої освіти тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) або виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово).

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

По завершенню семестру – іспит.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Бали на практичному занятті студент отримує за виконані практичні завдання, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проектів, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проектів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива кількість балів	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Іспит	20	20	20 (10x2)	10	30	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		

35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази): сайти Міністерства освіти і науки України, Судова влада України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах MOF Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відео лекції, в т.ч. іноземною мовою в записі.
3. Роздавальні матеріали –схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проектор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч, персональні.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 05.07.2012 Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. Ст. 577.
2. Про затвердження Положення про центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги: Наказ Міністерства юстиції України від 02.07.2012. URL:

- <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1091-12>
3. Про затвердження Порядку та критеріїв залучення органами місцевого самоврядування юридичних осіб приватного права до надання безоплатної первинної правової допомоги: Наказ Міністерства юстиції України від 15.06.2012. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0987-12>
 4. Про затвердження Типового положення про юридичну клініку вищого навчального закладу: Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.08.2006 № 592. Офіційний вісник України. 2006. № 32. Ст. 2365.
 5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-12. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
 6. Стандарти діяльності юридичних клінік України, схвалені на Всеукраїнському З'їзді Асоціації юридичних клінік України (протокол № 02 від 19.06.2014 р.). URL: https://www.naiiu.kiev.ua/files/urid_kliniky/normatyvnabaza/sduk_12032018.pdf

Додаткова література

1. Аргат Я. П., Єфремова І. І., Ломакіна І. Ю., Настіна О. І. Вирішення юридичною клінікою цивільних, земельних, трудових договірних спорів: сучасні підходи та погляд через призму римського цивільного права // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". – 2025. – № 12. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2025-12-11765>
2. Концептуальні засади механізму захисту прав людини: український та міжнародний контекст: колек. монографія / Кол. авторів. Біла Церква: БНАУ, 2022. 437 с. (розділ «Особливості захисту майнових та земельних прав суб'єктів господарювання у європейському суді з прав людини».)
3. Галай А. Спеціалізація юридичних клінік в Україні: QUO VADIS? Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2023. № 1. С. 10-18.
4. Лоджук М.Т. Юридичні клініки в Україні: освіта та правова допомога: монографія. Одеса: Фенікс, 2025. 328 с.
5. Наливайко Л.Р. Методичні рекомендації для підготовки до самостійної та індивідуальної роботи з навчальної дисципліни «Основи юридичної клінічної практики» (для студентів 4 курсу юридичного факультету) / Л.Р. Наливайко,
6. Р.З. Голобутовський, Ю.М. Тарасенко. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2022. 112 с.
7. Етичний кодекс юридичної клініки в Україні. 2005 URL: <http://pravo.legalspace.org/?news=380&lang=ukr>

Адреси сайтів в INTERNET

<https://legalclinics.in.ua> – Асоціація юридичних клінік України

<https://ldn.org.ua> – Мережа правового розвитку

<https://helsinki.org.ua> – Українська Гельсінська спілка з прав людини

<https://pravo.minjust.gov.ua/ua> – Проект Мінюста України «Я маю право»

<http://www.irf.ua> – USAID від американського народу

<https://ulaf.org.ua> – Українська фундація правової допомоги